

Výbraté ustanovenia zo zákona

428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov
v znení zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 576/2004 Z. z.
a zákona č. 90 /2005 Z. z.

ČINNOSŤ ÚRADU

§ 38

Úlohy úradu

(1) Úrad pri výkone dozoru nad ochranou osobných údajov plní tieto úlohy:

- a) priebežne sleduje stav ochrany osobných údajov, registráciu informačných systémov a vedenie evidencie o informačných systémoch,
- b) odporúča prevádzkovateľom opatrenia na zabezpečenie ochrany osobných údajov v informačných systémoch; na tento účel vydáva v rozsahu svojej pôsobnosti odporúčania pre prevádzkovateľov,
- c) pri pochybnostiach o tom, či spracúvané osobné údaje svojim rozsahom, obsahom a spôsobom spracúvania a využívania zodpovedajú účelu ich spracúvania, sú s daným účelom spracúvania zlučiteľné alebo sú časovo a vecne neaktuálne vo vzťahu k tomuto účelu, vydáva záväzné stanovisko,
- d) pri pochybnostiach o cezhraničnom toku osobných údajov vydáva záväzné stanovisko,
- e) pri pochybnostiach o registrácii informačného systému vydáva záväzné stanovisko,
- f) prešetruje oznámenia podané podľa § 45, alebo koná na základe podnetu alebo z vlastnej iniciatívy podľa § 44a a na odstránenie nedostatkov vydáva opatrenia na nápravu,
- g) pri podozrení z porušenia povinností uložených týmto zákonom môže predvolať prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa s cieľom podať vysvetlenia,
- h) kontroluje spracúvanie osobných údajov v informačných systémoch,
- i) ukladá sankcie pri zistení porušenia povinností uvedených v tomto zákone,
- j) podáva oznámenie³¹⁾ orgánom činným v trestnom konaní pri podozrení, že ide o trestný čin,
- k) vykonáva registráciu informačných systémov a zabezpečuje sprístupnenie stavu registrácie,
- l) podieľa sa na príprave všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany osobných údajov,
- m) v rozsahu svojej pôsobnosti vydáva všeobecne záväzné právne predpisy,
- n) vyjadruje sa k návrhom zákonov a k návrhom ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, v ktorých sa upravuje spracúvanie osobných údajov,
- o) predkladá Národnej rade Slovenskej republiky správu o stave ochrany osobných údajov najmenej raz za dva roky.

³¹⁾ § 158 ods. 1 Trestného poriadku.

(2) Predmetom dozoru nad ochranou osobných údajov nie sú spory zo zmluvných alebo predzmluvných vzťahov prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov a dotknutých osôb alebo iných fyzických osôb alebo právnických osôb, na ktorých prejednávania a rozhodovania sú príslušné súdy alebo iné orgány podľa osobitných predpisov.

(3) Ak úrad zistí skutočnosti nasvedčujúce tomu, že zákon, iný všeobecne záväzný právny predpis alebo prevádzkovateľom vydaný vnútorný predpis porušuje základné práva a slobody fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov, predseda úradu môže podať podnet na jeho zmenu alebo zrušenie príslušnému orgánu.

Z dôvodovej správy k zákonu 90/2005 Z.z.

Doplnenie nadväzuje na ustanovenie § 33 ods. 2 a jeho cieľom je deklarovat', že všetky úlohy ustanovené v § 38 vykonáva úrad v súvislosti s plnením dozoru nad ochranou osobných údajov.

Úprava súvisí s novou úpravou prijímania a vybavovania oznámení v súlade s ustanovením § 20 ods. 6 a doplnením o úpravu priebehu konania vo veciach upravených týmto zákonom, na ktoré sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní v súlade s požiadavkami Čl. 28 smernice 95/46/ES a Dohovoru 108 v znení dodatkov a dodatkového protokolu (Čl. 1 dodatkového protokolu).

Predmetom dozoru nad ochranou osobných údajov nie sú spory zo zmluvných alebo predzmluvných vzťahov prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov a dotknutých osôb alebo iných fyzických osôb alebo právnických osôb, na ktorých prejednávania a rozhodovania sú príslušné súdy alebo iné orgány podľa osobitných predpisov. V takýchto prípadoch úrad odporučí prevádzkovateľovi, sprostredkovateľovi alebo fyzickej osobe, ktorá je účastníkom sporu, aby sa obrátila s prejednaním veci na súd alebo príslušný orgán.

K o n t r o l n á č i n n o s ť

§ 39

Oprávnenia a povinnosti kontrolného orgánu

(1) Vrchný inšpektor a ostatní inšpektori (ďalej len „kontrolný orgán“), ako aj predseda úradu a podpredseda úradu sú oprávnení

- a) vstupovať na pozemky, do budov alebo miestností prevádzok a zariadení prevádzkovateľa a sprostredkovateľa,
- b) vyžadovať od prevádzkovateľa, sprostredkovateľa a ich zamestnancov (ďalej len „kontrolovaná osoba“), aby im v určenej lehote poskytl doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie, údaje spracúvané na pamäťových médiách vrátane technických nosičov údajov, výpisy a zdrojové kódy programov, ak ich vlastní a ďalšie materiály potrebné na výkon kontroly, originály alebo kópie a v odôvodnených prípadoch im umožnili odoberať kópie aj mimo priestorov kontrolovanej osoby,
- c) požadovať v primeranej lehote od kontrolovanej osoby úplné a pravdivé ústne a písomné informácie, vyjadrenia a vysvetlenia ku kontrolovaným a súvisiacim skutočnostiam a k zisteným nedostatkom,

- d) vyžadovať súčinnosť kontrolovanej osoby,
- e) vstupovať do informačných systémov do úrovne správcu systému v rozsahu potrebnom na vykonanie kontroly,
- f) overovať totožnosť kontrolovaných osôb a fyzických osôb, ktoré v mene kontrolovaných osôb konajú.

(2) Kontrolný orgán je povinný

- a) vopred oznámiť kontrolovanej osobe predmet kontroly a pred začatím kontroly preukázať svoju príslušnosť k úradu,
- b) vypracovať protokol o vykonaní kontroly (ďalej len „protokol“),
- c) uvádzať do protokolu kontrolné zistenia,
- d) oboznámiť kontrolovanú osobu s kontrolnými zisteniami a vyžiadať si od nej písomné vyjadrenie ku všetkým skutočnostiam, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti; vznesené námietky proti uvádzaným kontrolným zisteniam z hľadiska ich pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti uviesť do protokolu,
- e) odovzdať kontrolovanej osobe jedno vyhotovenie protokolu alebo záznamu o kontrole alebo ich kópie,
- f) písomne potvrdiť kontrolovanej osobe prevzatie kópií dokladov, písomných dokumentov, kópií pamäťových médií a iných materiálov a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím.

(3) Protokol obsahuje názov, sídlo alebo trvalý pobyt kontrolovanej osoby, miesto a čas vykonania kontroly, predmet kontroly, kto kontrolu vykonal, preukázané kontrolné zistenia, vyjadrenia kontrolovanej osoby ku kontrolným zisteniam, dátum vypracovania protokolu, mená, pracovné zaradenie a vlastnoručné podpisy kontrolného orgánu a zodpovedných zamestnancov kontrolovanej osoby, ktorí boli s obsahom protokolu oboznámení, a dátum oboznámenia sa s protokolom. Ak sa kontrolovaná osoba odmietne oboznámiť sa s obsahom protokolu, vyjadriť sa ku kontrolným zisteniam alebo podpísať protokol, uvedie sa táto skutočnosť v protokole.

(4) Ak sa kontrolou zistí porušenie povinností ustanovených týmto zákonom, kontrolný orgán postupuje pri ukladaní opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov podľa § 46.

(5) Ak sa kontrolou nezistí porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo iným zákonom,³²⁾ kontrolný orgán vypracuje len záznam o kontrole. Pri jeho vypracovaní sa postupuje primerane podľa odseku 3.

§ 40

Oprávnenia a povinnosti kontrolovanej osoby

(1) Kontrolovaná osoba je oprávnená v čase oboznámenia sa s kontrolnými zisteniami vzniesť námietky proti uvádzaným kontrolným zisteniam z hľadiska ich pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti.

³²⁾ Napríklad § 178 a 257a Trestného zákona.

(2) Kontrolovaná osoba je povinná

- a) vytvoriť kontrolnému orgánu primerané podmienky na výkon kontroly a spracovanie kontrolných zistení,
- b) poskytovať kontrolnému orgánu potrebnú súčinnosť v súlade s oprávneniami podľa § 39 ods. 1 a zdržať sa konania, ktoré by mohlo mariť výkon kontroly,
- c) dostaviť sa v určenej lehote na oboznámenie sa s obsahom protokolu na miesto určené kontrolným orgánom,
- d) po oboznámení sa s kontrolnými zisteniami podpísať protokol alebo záznam o kontrole; odmietnutie oboznámenia sa s obsahom protokolu alebo odmietnutie podpísania protokolu kontrolovanou osobou nemá vplyv na dôsledky vyplývajúce z obsahu tohto dokumentu,
- e) písomne predložiť kontrolnému orgánu v určených lehotách opatrenia prijaté na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o splnení týchto opatrení.

§ 41

Prizvané osoby

(1) Ak je to odôvodnené osobitnou povahou kontrolnej úlohy, môže kontrolný orgán prizvať na vykonanie kontroly iné fyzické osoby. Účasť týchto fyzických osôb na kontrole sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme. Na prizvané osoby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 37 ods. 6 a § 39 ods. 1.

(2) Kontrolu nemôžu vykonávať prizvané osoby, o ktorých so zreteľom na ich vzťah k predmetu kontroly alebo na vzťah ku kontrolovanej osobe možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Prizvané osoby, ktoré samy vedia o skutočnostiach zakladajúcich pochybnosti o ich nepredpojatosti, oznámia tieto skutočnosti bez zbytočného odkladu úradu.

(3) Kontrolovaná osoba môže písomne vzniesť preukázateľné námietky o zaujatosti prizvanej osoby. Prizvaná osoba môže do rozhodnutia o námietkach zaujatosti vykonať pri kontrole len úkony, ktoré nedovoľujú odklad.

(4) O námietkach zaujatosti a o oznámení predpojatosti rozhodne predseda úradu. Rozhodnutie predsedu úradu v tejto veci je konečné.

§ 42

(1) Plnením konkrétnej úlohy pri výkone kontroly možno poveriť ďalších zamestnancov úradu. Na poverených zamestnancov úradu sa primerane vzťahuje ustanovenie § 39 ods. 1 a 2 písm. a).

(2) Inšpektori a poverení zamestnanci úradu, ktorí samy vedia o skutočnostiach zakladajúcich pochybnosti o ich nepredpojatosti vo vzťahu k predmetu kontroly alebo ku kontrolovanej osobe, oznámia tieto skutočnosti bez zbytočného odkladu predsedovi úradu. Ak predseda úradu uzná, že k predpojatosti došlo, osobu z konania vo veci vylúči.

§ 43

Na výkon kontroly sa nevzťahujú predpisy o kontrole v štátnej správe.³³⁾

S ú č i n n o s ť

§ 44

(1) Orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej moci, prevádzkovatelia a sprostredkovatelia poskytujú úradu potrebnú pomoc pri plnení jeho úloh (§ 38).

(2) Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ poskytujú úradu pri plnení jeho úloh všetky ním požadované údaje v určenej lehote.

(3) Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ sa dostavia na predvolanie úradu s cieľom podať vysvetlenia v určenej lehote.

(4) Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ sú povinní strpieť všetky úkony úradu smerujúce k vyšetrovaniu okolností potrebných na objektívne posúdenie prešetrovanej veci.

K o n a n i e

§ 44a

(1) Konanie vo veciach upravených týmto zákonom, na ktoré sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, je začaté dňom, keď voči prevádzkovateľovi, sprostredkovateľovi alebo inej právnickej osobe alebo fyzickej osobe (ďalej len „účastník konania“) urobil úrad prvý úkon. Ak sa konanie začína na podnet účastníka konania, dňom začatia konania je deň doručenia podnetu úradu.

(2) Účastníkom konania je ten, o koho právach alebo povinnostiach sa má konať. Za účastníka konania, ktorým nie je fyzická osoba koná štatutárny orgán, prípadne jeho zamestnanec alebo člen, ktorý sa preukáže písomným poverením štatutárneho orgánu, že je oprávnený za neho konať, pokiaľ jednotlivé ustanovenia tohto zákona neustanovujú inak. Účastník konania sa môže nechať v konaní zastupovať. V tej istej veci môže mať účastník konania súčasne len jedného zástupcu, ktorému udelí písomne splnomocnenie na celé konanie, alebo len na určité úkony. Splnomocnenie na zastupovanie účastníka konania, ktorým nie je fyzická osoba musí byť udelené osobou, ktorá je oprávnená konať v jeho mene.

(3) Konanie je neverejné. Týmto nie je dotknuté ustanovenie § 48.

(4) Na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazmi sú najmä vyjadrenia účastníkov konania, výpovede svedkov, listiny, znalecké posudky alebo odborné posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov alebo iných právnických osôb a fyzických osôb, zverejnené informácie, obhliadky a kontrolné zistenia. Ako dôkaz možno použiť namiesto originálu listiny alebo originálu akéhokoľvek záznamu aj ich rozmnoženinu v tlačenej,

³³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

fotografickej, zvukovej, zvukovo-obrazovej alebo v inej všeobecne zrozumiteľnej forme, ak je umiestnená na bežne dostupnom nosiči informácií.

(5) Úrad môže namiesto dôkazu pripustiť čestné vyhlásenie fyzickej osoby. Čestné vyhlásenie úrad nepripustí, ak tomu bráni všeobecný záujem alebo ak by tým bola porušená rovnosť medzi účastníkmi konania. Čestným vyhlásením nemožno nahradiť znalecký posudok. V čestnom vyhlásení je fyzická osoba povinná uviesť pravdivé údaje. Úrad musí upozorniť fyzickú osobu na právne následky nepravdivého čestného vyhlásenia.

(6) Úrad môže ustanoviť znalca alebo znalcov podľa osobitného predpisu,^{33a)} ak je na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie vo veci potrebný znalecký posudok a uložiť ustanovenému znalcovi, aby samostatne písomne vypracoval znalecký posudok, alebo aby sa v znaleckom posudku vyjadril k otázkam, ktoré mu položil úrad. Na tento účel úrad ustanovenému znalcovi sprístupní potrebné údaje zo spisu. V súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku môže úrad uložiť účastníkovi konania, aby poskytol ustanovenému znalcovi všetky podstatné informácie, predložil alebo sprístupnil všetky potrebné listiny, podklady alebo predmety, alebo umožnil prístup k technickému a programovému vybaveniu informačného systému, podal mu potrebné vysvetlenia, alebo aby niečo vykonal alebo znášal, ak je to potrebné na podanie znaleckého posudku.

(7) Účastník konania je povinný navrhnuť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Úrad rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov sa vykonajú a vykoná aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhl, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci. Skutočnosti všeobecne známe alebo známe úradu z jeho činnosti netreba dokazovať.

(8) Úrad hodnotí dôkazy podľa svojej voľnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom prihliada na všetko, čo v konaní vyšlo najavo.

(9) Dôležité písomnosti, najmä opatrenia a rozhodnutia sa účastníkovi konania, adresátovi, alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok, doručujú poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Písomnosti, ktoré sú určené účastníkovi konania, ktorým nie je fyzická osoba, doručujú sa osobám alebo členom oprávneným za tento subjekt prijímať písomnosti alebo tomu, kto je oprávnený za tento subjekt konať. Písomnosti určené advokátovi možno doručovať tiež advokátskym koncipientom a iným pracovníkom, ktorí sú u advokáta pracovne činní a sú advokátom poverení na prijímanie zásielok.

(10) Ak nebol adresát zásielky, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že zásielku príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží zásielku na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne zásielku do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(11) Ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinka, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinka. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený poštový priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V

^{33a)} Zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

obidvoch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát nevyzdvihne zásielku do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(12) Účastník konania, ktorý sa zdržiava v cudzine alebo tam má sídlo alebo trvalý pobyt, je povinný na doručovanie zásielok určiť si svojho zástupcu so sídlom alebo s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a včas písomne úradu oznámiť jeho meno, priezvisko a adresu.

(13) Písomnosť je doručená, akonáhle ju účastník konania prevezme alebo pošta doporučenú zásielku vrátila ako nedoručiteľnú alebo ak doručenie zásielky bolo zmarené konaním alebo opomenutím účastníka konania. Ak adresát bezdôvodne odoprel zásielku prijať, písomnosť je doručená dňom, keď sa jej prijatie odoprelo; na to musí doručovateľ adresáta upozorniť.

(14) Ak je to potrebné, úrad určí na vykonanie úkonu v konaní lehotu, ak ju neustanovuje tento zákon. Do lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak taký deň v mesiaci nie je, lehota sa končí posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo na deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty podanie podá na úrad alebo ak sa odovzdá na poštovú prepravu. V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak.

(15) Trovy, ktoré v konaní vznikli účastníkovi konania, znáša účastník konania. Trovy konania, ktoré vznikli úradu, znáša úrad.

(16) Konanie začaté z vlastnej iniciatívy úradu možno zastaviť, ak odpadol dôvod konania alebo ak sa v priebehu konania preukázalo, že nie sú dostatočné dôvody na jeho pokračovanie, alebo ak účastník konania zomrel.

§ 44b

V konaní o uložení sankcie za porušenie tohto zákona podľa § 49 alebo 50 je účastníkom konania prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, alebo fyzická osoba, ktorej má byť podľa tohto zákona uložená pokuta; konanie o uložení sankcie za porušenie tohto zákona začína úrad z vlastnej iniciatívy podľa všeobecného predpisu o správnom konaní a len na účely uloženia pokuty. Rozhodnutie o uložení pokuty môže úrad vydať bez ďalšieho dokazovania a zisťovania podkladov pre rozhodnutie,^{33b)} ak na základe preukázaných kontrolných zistení alebo vykonaných dôkazov v priebehu konania, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti účastníka konania podľa tohto zákona má úrad dostatočne zistené a preukázané, že došlo k porušeniu ustanovení tohto zákona, alebo na základe zisteného porušenia ustanovenia § 40 ods. 2 písm. a) alebo b) kontrolovanou osobou.

Z dôvodovej správy k zákonu 90/2005 Z.z.

Vloženie nových ustanovení § 44a a 44b priamo súvisí s kompetenciami, ktorými musí disponovať úrad pri výkone dozoru nad ochranou osobných údajov v súlade s Čl. 28 smernice 95/46/ES. Úrad môže konať z vlastnej iniciatívy alebo na základe oznámenia. Navrhovaná

^{33b)} § 32 až 40 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z. z.

úprava nevylučuje ani tzv. „actio popularis“, teda možnosť iniciatívy niekoho iného než dotknutej osoby. Upravuje sa proces dokazovania, predkladania a hodnotenia dôkazov. Odseky 9 až 13 sa týkajú doručovania písomností adresátovi a odsek 14 rieši lehoty na vykonanie úkonov v konaní. Ustanovenia sa týkajú konaní vo veciach upravených týmto zákonom, na ktoré sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní podľa § 51 ods. 2.